

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 167/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Združenie domových samospráv, o. z.**, Rovniankova 14, Bratislava, právne zastúpeného Tkáč & Partners, s.r.o., Hrnčiarska 29, Košice, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Svk/48/2023 z 25. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa v čase podania štyridsiatou štvrtou ústavnou sťažnosťou (vždy v iných kauzách) doručenou ústavnému súdu 10. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práv podľa čl. 37, čl. 41 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a práv podľa čl. 3 ods. 4 a čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhuského dohovoru tentoraz napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mesto Skalica ako stavebný úrad podľa § 66 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a § 10 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, vydalo stavebné povolenie z 15. novembra 2019, ktorým povolilo stavebníkovi Grafobal, a. s., Mazúrova 2, Skalica, stavbu „Rozšírenie výrobné haly Z02“ na špecifikovaných pozemkoch v k. ú. ████████ – priemyselná zóna, areál spoločnosti Grafobal, a. s.

3. Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Trnava (ďalej len „žalovaný“) odvolanie sťažovateľa a ďalších účastníkov

konania rozhodnutím z 19. októbra 2020 zamietol a prvostupňové rozhodnutie (stavebné povolenie) potvrdil.

4. Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 20S/77/2020-161 z 1. marca 2023 zamietol správnu žalobu sťažovateľa, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného. Krajský súd považoval za nedôvodný odkaz sťažovateľa na § 16a ods. 23 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“). Z administratívneho spisu vyplýva, že príslušný správny orgán vydal rozhodnutie z 8. novembra 2018, ktorým rozhodol, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ tiež požadoval, aby bolo preukázané splnenie záujmov ochrany vôd predložením rozhodnutia podľa § 16a vodného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že správny orgán sa v zisťovacom konaní s touto námietkou sťažovateľa vysporiadal. Uviedol, že Okresný úrad Skalica, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutím zo 7. novembra 2019 vydal podľa § 26 ods. 1 vodného zákona v spojení s § 66 stavebného zákona povolenie na uskutočnenie vodnej stavby „Rozšírenie výrobnjej haly Z02 areál závodu 02“ – SO 04 vonkajšia kanalizácia dažďová pre stavebníka Grafobal, a. s., a to na osobitné užívanie vôd – vypúšťanie vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd [§ 21 ods. 1 písm. d) vodného zákona], a určil podmienky na uskutočnenie predmetnej stavby. Účelom stavby je vybudovanie dažďovej kanalizácie a vsakovacieho objektu, ktoré budú slúžiť na odvádzanie a vsakovanie vôd z povrchového odtoku zo strechy špecifikovaného objektu výrobnjej haly. Krajský súd uviedol, že iné využitie a vplyvy na povrchové vody a podzemné vody v zmysle vodného zákona v súvislosti s povolením stavby – rozšírením výrobnjej haly stavebníka z dostupných podkladov nevyplývajú. Poukázal tiež na to, že rozhodnutie podľa § 16a ods. 23 vodného zákona sa vydáva na činnosti podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona v prípade, že navrhovanou činnosťou môže dôjsť k ohrozeniu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody v zmysle ich fyzikálnych vlastností alebo výšky hladiny, a preto sa predmetný § 16a ods. 23 vodného zákona nevzťahuje na všetky navrhované činnosti.

5. Krajský súd tiež dospel k záveru, že stavebný úrad neporušil právo sťažovateľa podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku (právo vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a spôsobu jeho zistenia a právo navrhnúť jeho doplnenie). Sťažovateľ svoje vyjadrenie sám podmienil zaslaním časti administratívneho spisu elektronicky a nevyužil inštitút nazretia do administratívneho spisu. Stavebný úrad oznámil účastníkom konania, že sú zhromaždené podklady na rozhodnutie a že môžu podať svoje námietky v stanovenej lehote. Krajský súd poukázal tiež na to, že § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov výslovne upravuje výnimku z výkonu verejnej moci elektronicky, ak ide o úkony, ktoré spočívajú v práve nazerania do spisov.

6. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom z 25. septembra 2024 kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol a zároveň zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie kasačného konania.

7. Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd zistil, že v danej veci ide o štyridsiatu štvrtú ústavnú sťažnosť sťažovateľa v podstate toho istého obsahu, keď predchádzajúcich tridsaťosem ústavných sťažností bolo pre zjavnú neopodstatnenosť už odmietnutých.

II. Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti s akcentom na dôležitosť činnosti, ktorú vykonáva v oblasti ochrany životného prostredia, na odbornosť, rozsah rozumových a argumentačných schopností štatutárneho orgánu sťažovateľa v danej oblasti, ako aj mediálne útoky, ktorým v minulosti čelil, opisuje priebeh konania pred orgánmi verejnej správy a správnymi súdmi, ktorým vyčíta, že so sťažovateľom nekonali ako so zainteresovanou verejnosťou podľa § 42 Správneho súdneho poriadku. Správnym súdom vyčíta, že pod zámienkou údajnej všeobecnosti a nezrozumiteľnosti rozhodli na základe vlastného posúdenia spornej veci, nevykonali riadny prieskum zákonnosti, ale z dôvodu nezrozumiteľnosti správnu žalobu, ako aj kasačnú sťažnosť zamietli. Takéto vybavenie je z princípu neprípustné a v rozpore so zásadou právneho štátu a legitímnych očakávaní. Namieta logickú chybu v právnej argumentácii správnych súdov v tom zmysle, že poskytli odpoveď na právne otázky (problémy), ktoré nikto nepoložil, a, naopak, tie, ktoré boli položené „pánom sporu“, zostali nezodpovedané. Podľa sťažovateľa sú súdne rozhodnutia správnych súdov nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Sťažovateľ ďalej namieta aj spôsob vysporiadania sa s návrhom na prerušenie konania a položenie prejudiciálnej otázky, ako aj jeho diskrimináciu spočívajúcu v tom, že sa mu prisudzuje rola „chronického sťažovateľa“ a „zaťažovateľa súdov“, a to aj v dôsledku činnosti a aktivít predošlého ministra hospodárstva.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie v bode 1 tohto uznesenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorým zamietol jeho kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu o zamietnutí jeho správnej žaloby proti rozhodnutiu žalovaného, ako aj jeho návrh na prerušenie konania. Sťažovateľ namieta, že správne orgány nemali vydať stavebné povolenie pre stavbu bez overenia splnenia záujmov ochrany vôd. Krajský súd mal skúmať, či bolo rozhodnutie podľa § 16a vodného zákona súčasťou územného rozhodnutia a či z neho vyplýva ustanovená výnimka, v opačnom prípade nemalo byť stavebné povolenie vydané. Z tohto pohľadu správne orgány predmetnú vec nesprávne právne posúdili. Krajský súd nesprávne posúdil sťažovateľovu námietku o porušení jeho práva podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, keď nesprávne posúdil neposkytnutie kópie administratívneho spisu sťažovateľovi elektronicky. Najvyšší správny súd na uvedené námietky nereagoval a nevysporiadal sa s nimi, preto je napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu nepreskúmateľný a nedostatočne odôvodnený.

10. Ako to z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva (body 34 až 41), najvyšší správny súd zdôraznil, že sa nestotožnil s námietkou sťažovateľa, že došlo k nesprávnemu výkladu § 16a vodného zákona. Krajský súd zrozumiteľne objasnil, prečo záväzné stanovisko podľa § 16a vodného zákona nemusí byť podkladom pre napadnuté rozhodnutie (stavebné povolenie). Poukázal na § 16 ods. 10 vodného zákona, ktorý je „*nosnou normou určujúcou, kedy je dôvod na postup podľa § 16a vodného zákona.*“. Uvedenú argumentáciu podporil aj teleologickým a historickým výkladom § 16a a § 16 ods. 10 vodného zákona. Najvyšší správny súd už uviedol, že postup podľa § 16a vodného zákona sa týka navrhovanej činnosti v zmysle zákonnej definície v § 16 ods. 10 vodného zákona. Je úlohou príslušných povoľujúcich orgánov posúdiť, či povoľovaná činnosť spadá pod uvedenú zákonnú definíciu. Napokon ani sťažovateľ nijak nevysvetlil, prečo navrhovaná

činnosť spĺňa znaky podľa § 16 ods. 10 vodného zákona. Najvyšší správny súd v bodoch 42 až 44 podrobne reagoval aj na námietku sťažovateľa o porušení práva podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku neposkytnutím elektronickej kópie spisu odkazom na skoršie rozhodnutia, v ktorých sa už s touto námietkou sťažovateľa vysporiadal, a aj odkazom na rozhodnutie ústavného súdu (I. ÚS 232/2024), ktorý tiež aproboval uvedený postup z hľadiska testu ústavnosti. Najvyšší správny súd sa napokon v bode 50 napadnutého rozsudku vysporiadal aj s návrhom sťažovateľa na polozenie prejudiciálnych otázok, ktorý považoval za nekonkrétny a nejasný. Predmetné odôvodnenie napadnutého rozsudku (v spojení s rozsudkom krajského súdu) je dostatočne zrozumiteľné a reaguje na podstatné námietky sťažovateľa, preto spĺňa ústavnú požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Právne závery najvyššieho správneho súdu nie sú prejavom svojvôle, rešpektujú obsah a účel aplikovaných právnych predpisov, preto sú ústavne akceptovateľné.

11. Možno konštatovať, že ústavná sťažnosť nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, ako mal napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu poškodiť sťažovateľa na ním označených právach, pretože absentuje ústavnoprávna argumentácia, relevantné námietky a prezentovanie súvislostí vo väzbe na konkrétne skutkové a právne okolnosti v posudzovanej správnej veci. Sťažnostná argumentácia pôsobí ako šablóna či formulár, ktorý je možné jednoducho a bez akejkoľvek námahy „prekopírovať“ do v poradí ďalšej ústavnej sťažnosti. Takéto odôvodnenie ústavnej sťažnosti na porušenie základných práv rozhodnutím najvyššieho správneho súdu nemožno zo strany ústavného súdu vyhodnotiť inak ako nedostatočné a tiež aj ako zjavne bezúspešné uplatňovanie práva zo strany sťažovateľa. Ústavný súd stabilne judikuje, že ústavná sťažnosť na porušenie základných práv nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor na dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018).

12. Odhliadnuc od schematickej ústavnoprávnej argumentácie, je potrebné uzavrieť, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu